

V. UNIVERSALE PRO IUDAICIS EXACTIONIBUS^a

Sigismundus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae Prussiaeque etc. dominus et haeres, universis et singulis Iudaeis, ubilibet in regno nostro, praesertim autem in terris Russiae^b commorantibus, ad quorum notitiam hae litterae nostrae pervenerint, fidelibus dilectis, gratiam regiam.

1. Manifestum facimus his litteris nostris, quia exigente reipublicae^c regni nostri^d necessitate in hoc conventu Thorunensi generali communi omnium consiliariorum nostrorum status utriusque et nuntiorum terrestrium consilio et assensu constituimus, quod inter alias subditorum nostrorum contributiones in praesenti conventu Thorunensi per universum regnum nostrum decretas¹, et vos Iudaei ubique agentes exactionem duplam in bonis vestris omnibus et facultatibus una cum aliis incolis nostris^e pro medio Quadragesimae proxime currentis [18 III 1520], quibusvis libertatibus et immunitatibus vestris in contrarium praemissae nostrae constitutionis, per nos aut antecessores nostros vobis quomodolibet concessis, pensionibusque annuorum^f censuum quibusvis, quotannis per vos^g dari solitis, non obstantibus, contribuatis et solvatis^h.

2. Quicumque autem solutionem huiusmodi exactionum Iudaei infra tempus mediae Quadragesimae praefatae, autⁱ pro tempore inde per exactorem nostrum designando, quacunque ratione facere^j neglexerint aut contempserint^j, extunc lapso medio Quadragesimae praefatae, aut tempore ipso per exactorem nostrum infrascriptum designando^k, duplicatam exactionem solvere tenebuntur; ad cuius duplicatae exactionis solutionem capitaneus loci eiusdem per pignorationes Iudaeos ipsos, qui^l per exactorem ipsum delati fuerint, et in solutione^m huiusmodi exactionis remissi essent, astringere et compellere debet et tenebitur.

3. Quae exactiones duplicatae pro defensione regni, et non alibi convertentur.

4. Ut autem exactiones ipsae diligenter et debite exigentur, ad eas colligendas generosum Adam Korczbek haeredem de Koropuszⁿ in terris Russiae^o designavimus et constituimus praesentibus litteris nostris, mandamusque, ut in manus eius exactoris^p ac illorum, qui per eum ad id designati et deputati fuerint, pro tempore suprascripto, medio videlicet Quadragesimae, persolvere curetis. Vos vero capitanei locorum, qui in praemissis requisiti fueritis, ubi ipsi Iudaei tardi vel contumaces in solvendo erunt, et quos ipse exactor noster deferet^q per pignorationes et alias poenas praefatas statutas ad solutionem contributionum^r ipsarum compellatis, poenasque huiusmodi diligenter exigatis sub poena centum marcarum, contra negligentes capitaneos decreta², nobis irremissibiliter persolvendas. Et pro gratia nostra aliter non facturi.

Datum Thoruniae, feria quarta ante festum Circumcisionis Domini, anno Domini millesimo quingentesimo decimo nono^l [28 XII 1519], regni vero nostri tredecimo^u.

^a W tekście poniższym, zawierającym sporo pomyłek, uwzględniono odmianki wpisu w G. Bus. oraz w G. Lwów. Por. wyżej uwagi wstępne, przypis 19.

^b Tak w rękopisach. O. Balzer, nadając temu tekstowi kształt ogólnopolski, podał tu: praesertim autem in terra N. (CIP, t. III, nr 224, s. 550).

^c rei publico G. Bus.; regi publico G. Lwów.

^d nostro G. Bus.; brak tego wyrazu w G. Lwów.

^e W G. Bus. dodano: contribuatis et solvatis; w G. Lwów. dodano: contribuant et solvant. Jest to zbędne ze względu na identyczny ustęp przy końcu zdania.

^f annorum G. Bus., G. Lwów.

^g Brak ostatnich dwóch wyrazów w G. Bus.

^h contribuant et solvant G. Lwów.

ⁱ Brak ostatniego wyrazu w G. Bus.

^{j,j} neglexerit aut contempserit G. Bus., G. Lwów.

^k designato G. Lwów.

^l ibi G. Bus., G. Lwów.

^m solutionem G. Lwów.

ⁿ Tak w G. Bus., natomiast w G. Lwów.: Adam Corzbock haeredem de Korapusz. O. Balzer, z przyczyny wspomnianej w przypisie b, podał tu: generosum N. (CIP, t. III, nr 224, s. 550).

^o O. Balzer, z przyczyny wspomnianej w przypisie b, podał tu: in terra N. (ibidem).

^p exactores G. Lwów.

^q defert G. Bus.

^r contributionem G. Lwów.

^s persolvendarum G. Bus.

^t W G. Lwów.: 1520. Prawdopodobnie wynikało to z omyłki kopisty, który wciągał ten tekst do G. Lwów. na pewno po Nowym Roku 1520.

^u W G. Bus. dodano: etc.

¹ Por. publikowane tu inne akty tego samego sejmu, mianowicie nr IV, VI i VII.

² Powołano się tu na konstytucję sejmu koronacyjnego krakowskiego z 1507 r., I, art. 12, oraz na konstytucję sejmu walnego piotrkowskiego z 1512 r., nr II.